

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 13 Haziran 2016
Sayı: 4565

6545

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Aşağıda yer alan sorularımın Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygı ile dilerim. 13. 06. 2016

Şenal Sarıhan
Ankara Milletvekili

Birleşmiş Milletler Herkesin Zorla Kaybetmelere Karşı Korunması Hakkındaki Sözleşme, 20 Aralık 2006 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilmiş ve 23 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme'nin 1'inci maddesinde "hiç kimse zorla kaybedilmeye maruz bırakılamaz" denilerek, bireylerin bu eylemden korunma hakkı mutlak şekilde güvenceye bağlanmış ve "fiili savaş durumu, savaş tehdidi, ülke içinde siyasal istikrarsızlık veya başka herhangi bir kamusal acil durum dahil olmak üzere, hangi istisnai koşullar söz konusu olursa olsun, bunlar zorla kaybedilme olayları için gerekçe olarak ileri sürülemez" hükmü getirilmiştir. "Zorla kaybedilme" kavramı tanımlanmış ve "Bu Sözleşme'nin amaçları açısından "zorla kaybedilme" terimi, kişilerin, Devlet adına görev yapan veya Devletin yetkilendirmesi, desteği ve bilgisiyle hareket eden kişiler veya gruplar tarafından tutuklanması, gözaltına alınması, kaçırılması veya başka herhangi bir biçimde özgürlüklerinden yoksun bırakılması; ardından söz konusu kişilerin kendi fiillerini reddetmeleri veya kaybolan kişinin nerede ve ne durumda olduğunu gizlemeleri ve sonuçta kayıp kişinin hukukun koruması dışında kalması durumunu anlatmak amacıyla kullanılır." Denilmiştir. Sözleşmeye göre taraf devletler; "kayıpların soruşturulması için gerekli önlemleri alacaklardır" ve "zorla kaybetmeyi suç olarak düzenleyeceklerdir". Yaygın ve sistematik kayıplar, insanlığa karşı işlenmiş suç kategorisinde kabul edilecek ve bu suçlar zamanaşımına dahil edilmeyeceklerdir."

Sözleşmenin işlevini yerine getirebilmesi için, taraf devletlerin katılımıyla Birleşmiş Milletler bünyesinde Zorla Kaybedilme Komitesi kurulacaktır. Mağdurların ve yakınlarının, gerçeği bilme, maddi ve manevi giderim(tazminat), eski hale getirme, ıslah, iadei itibar (tatmin) ve ihlallerin tekrar etmesinin önlenmesi garantisi gibi hakları bulunmaktadır ve taraf devlet bunları güvenceye almakla yükümlüdür.

Sözleşme'yi 93 devlet imzalamış ve 42 devlet Sözleşme'ye taraf olmuştur. Ancak Türkiye henüz Sözleşme'yi imzalamamıştır.

Bu bağlamda;

1. Birleşmiş Milletler Örgütü'nün en eski üyelerinden olan Türkiye'nin 23 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan **Birleşmiş Milletler Herkesin Zorla Kaybetmelere Karşı Korunması Hakkındaki Sözleşme'** ye taraf olmasına ilişkin görüşünüz nedir?